

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Vladimir Timofti și Nicolae Gordilă,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva încheierii judecătorului de instrucție a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 octombrie 2011 de către Ulanovici Tamara și Ulanovici Serghei,

CONSTATĂ:

1. La 18 octombrie 2011, procurorul în Procuratura Anticorupție, Dorin Compan s-a adresat judecătorului de instrucție cu un demers privind autorizarea efectuării percheziției la domiciliul lui Ulanovici Tamara, unde de fapt locuiește Ulanovici Serghei, amplasat în mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni 28/2, ap. 10, în scopul depistării și ridicării carnetelor de muncă, diplomelor de bacalaureat și diplome de studii superioare, ștampile ale companiilor rezidente și nerezidente, înscrieri de cionă și alte documente întocmite din numele și pe numele lui Armencea Victor ce pot avea importanță pe cauza penală, pornită în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal.

2. Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 octombrie 2011, demersul procurorul a fost admis și autorizată efectuarea percheziție la domiciliul lui Ulanovici Tamara, unde de fapt locuiește Ulanovici Serghei, amplasat în mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni 28/2, ap. 10, în scopul depistării și ridicării carnetelor de muncă, diplomelor de bacalaureat și diplome de studii superioare, ștampile ale companiilor rezidente și nerezidente, înscrieri de cionă și alte documente întocmite din numele și pe numele lui Armencea Victor ce pot avea importanță pe cauza penală, pornită în baza art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu încheierea menționată, Ulanovici Tamara și Ulanovici Serghei au declarat recurs în anulare, prin care solicită casarea acesteia, suspendarea examinării admisibilității în principiu a recursului respectiv și ridicarea în fața Curții Constituționale excepției de neconstituționalitate a art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, invocînd că:

- încheierea judecătorului de instrucție este afectată de un viciu fundamental ce constă în încălcarea gravă a drepturilor și libertăților fundamentale garantate de art.6 și 8 CEDO;

- Procuratura Anticorupție nu a prezentat probe ce ar confirma cu certitudine faptul că apartamentul în mun. Chișinău str. Salcîmilor 22/9 ap.34 din luna august 2011 a fost dat în chirie cet. Vodî Veronica Tudor și din acest motiv Ulanovici

Serghei locuia la mama lui, care locuiește pe adresa mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, 28/2, ap.10;

- nu a fost prezentat contractul de închiriere a apartamentului nr. 34 din str. Salcîmilor, 22/9, mun. Chișinău pe numele lui Vodî Veronica Tudor. Nu au fost prezentate declarațiile martorului Vodî Veronica Tudor cu preîntâmpinare de răspundere penală conform art. 312-313 Cod penal;

- prin prisma art.93 CPP raportul inspectorului superior al Direcției nr. 5-E, DGCCE, maior, Alexandru Chilimciuc, din 18.10.2011, nu poate fi considerat proba;

- în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 martie 2010, Colegiul a subliniat că încheierea atacată urma să fie contestată conform prevederilor art. 313 alin. (1) Cod de procedură penală judecătorului de instrucție însă, ținând seama de hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Mancevschii contra Moldovei din 07 octombrie 2008, unde Curtea s-a expus, într- un caz analogic, că sunt „dubii în ceea ce privește soldarea cu succes a unei plîngeri, referitor la ilegalitatea unei acțiuni, care trebuie înaintată aceluiași judecător de instrucție care a autorizat această acțiune, găsind-o legală și fondată, menționînd expres că decizia sa era definitivă” și nu a declarat cererea pe acest motiv inadmisibilă, este necesar de a casa încheierea atacată, ca fiind contrară legii, și anume art. 125 Cod de procedură penală.

În propunerea de sesizare a Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, recurenții au invocat, că:

Avînd în vedere modificările survenite în procedura penală la 27.10.2012, recursul în anulare împotriva încheierii judecătorului de instrucție ale Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, Victor Rațoi, din 18.10.2011, privind autorizarea efectuării percheziției la domiciliul cet. Ulanovici Tamara, unde de fapt locuiește cet. Ulanovici Serghei, amplasat în mun.Chișinău, str.Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, 28/2, ap.10, ar putea fi declarat ca inadmisibil, fiindcă legea nu mai prevede o atare cale de atac.

Consideră că normă de drept menționată - art.452 alin.(1) Cod de procedură penală - contravine dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art.20 privind accesul liber la justiție, art.26 privind dreptul la apărare, art.54 privind restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art.119 privind exercitarea căilor de atac, deoarece neadmiterea introducerii recursului în anulare privează persoanele menționate la art.313 alin.(1) CPP de dreptul de a ataca încheierea irevocabilă în cazul în care judecătorul de instrucție a comis erori de drept la soluționarea plîngerii petiționarului.

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale, au fost încălcate, are dreptul de a se adresa Curții Supreme de Justiție cu recursul în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Din sensul art.452 alin.(1) CPP rezultă că nu orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Constituție și de Convenție au fost încălcate printr-o hotărîre irevocabilă, poate declara recurs în anulare, fapt ce contravine dispozițiilor

constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art.20 privind accesul liber la justiție, art. 26 privind dreptul la apărare, art.54 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art.119 privind exercitarea căilor de atac.

Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale admite stabilirea prin legislația internă a limitărilor dreptului de acces la o instanță judiciară cu condiția ca limitările să nu afecteze dreptul în substanța sa, să urmărească un scop legitim, să existe un raport de proporționalitate între măsurile restrictive și scopul urmărit.

Această condiție nu este respectată prin prevederea art.452 alin.(1) CPP și este de subliniat că responsabilitatea statului ca prin legislația sa să instituie toate garanțiile necesare pentru ca persoana să se simtă protejată, oferindu-i șansa sigură de a-și revendica în justiție un drept constituțional lezat, indiferent de faptul dacă este inculpat sau parte vătămată, dacă procesul a fost declanșat la inițiativa sa sau a altei persoane.

Potrivit art.7 alin.(3) Cod de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

Conform art. 2 lit. b) din Legea Nr. 789 din 26.03.1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, Curtea Supremă de Justiție sesizează, din oficiu sau la propunerea instanțelor judecătorești, Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității actelor juridice.

4. Verificînd argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală (red. 27.10.2012), procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Această prevedere legală, specifică expres care persoane pot declara recurs în anulare, dar și hotărîrile care pot fi atacate cu recurs în anulare, deoarece recursul în anulare, fiind o cale extraordinară de atac, sfera acestuia este mult mai restrînsă.

Totodată, din conținutul recursului rezultă, că recurenții își dau seama că încheierea judecătorului de instrucție privind autorizarea efectuării percheziției la domiciliu, nu poate fi contestată cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, deoarece pentru asemenea hotărîri nu este prevăzută calea de atac – recursul în anulare.

Cu toate acestea, pe lîngă recursul în anulare declarat, recurenții au înaintat propunerea de sesizare a Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală.

Colegiul penal invocă, că excepția de neconstituționalitate a unei Legi nu poate fi examinată în procedura de admisibilitate a recursului în anulare.

Potrivit art. 456 alin. (1) Cod de procedură penală, actele procedurale preparatorii ale instanței de recurs în anulare și procedura de admisibilitate a recursului în anulare se efectuează în conformitate cu prevederile art. 431 și 432, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală prevede, că instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.

Reieșind din aceste prevederi legale reiese, că la etapa procedurii de admisibilitate a recursului în anulare, care se examinează fără participarea părților, instanța de recurs nu poate să se expună prin încheiere separată asupra excepției de neconstituționalitate invocată de recurenți.

Prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului în anulare declarat de către Ulanovici Tamara și Ulanovici Serghei, fiind vădit neîntemeiat.

5. Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 456, 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat împotriva încheierii judecătorului de instrucție a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 octombrie 2011 de către **Ulanovici Tamara** și **Ulanovici Serghei**, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 05 martie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Vladimir Timofti

Nicolae Gordilă